

Na osnovu člana 172. Statuta Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru u skladu sa odredbama Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini i prijedloga Nastavno-naučnog vijeća Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru Savjet Univerziteta na sjednici održanoj 13. 6. 2011. godine, donosi

PRAVILA STUDIRANJA NA I CIKLUSU STUDIJA NA UNIVERZITETU „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU

Opšte odredbe

Član 1.

Ovim Pravilima bliže se uređuju organizacija i izvođenje I ciklusa studija, trajanje studija, vrednovanje rada studenata, postupak izrade i odbrane završnog rada, izdavanje i dodjeljivanje diploma, kao i druga pitanja od značaja za organizaciju I ciklusa studija na Univerzitetu „Džemal Bijedić“ u Mostaru (u daljem tekstu: Univerzitet), u skladu sa zakonom i Statutom.

Član 2.

Studij I ciklusa na Univerzitetu organizuje se i ostvaruje u skladu sa pravilima studiranja zasnovanim na Evropskom sistemu prenosa bodova (ECTS). ECTS bodovi su numeričke vrijednosti alocirane za pojedini predmet, odnosno drugu aktivnost studenta, i predstavljaju kvantitativnu izraženu normu rada potrebnog da bi se uspješno završio navedeni predmet ili druga aktivnost studenta u skladu sa silabusom.

Struktura studijskog programa

Član 3.

Studijski program je skup obaveznih i izbornih studijskih predmeta, sa sadržajem definisanim Modelom kvalifikacije i silabusima predmeta, čijim se savladavanjem obezbjeđuju neophodna znanja i vještine za sticanje diplome I ciklusa studija.

Studijski program sadrži:

- a) naziv i ciljeve studijskog programa;
- b) uslove za upis na studijski program;
- c) listu obaveznih i izbornih predmeta sa njihovim sadržajem i broj sati potrebnih za njihovu realizaciju;
- d) način izbora predmeta iz drugih studijskih programa;
- e) bodovnu vrijednost svakog predmeta i završnog rada iskazanu u ECTS bodovima;
- f) preduslovne predmete;
- g) uslove upisa u sljedeći semestar, odnosno sljedeću godinu studija, te način završetka studija;
- h) uslove za prelazak sa drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija;
- i) stručni i akademski naziv koji se stiče završetkom studija;

j) vještine i stručne kompetencije stečene kvalifikacijom (diplomom);

k) druga pitanja od značaja za izvođenje studijskog programa.

Studijskim programom utvrđuje se ukupan broj predmeta u jednoj studijskoj godini.

Naučno nastavno vijeće Univerziteta na početku akademske godine, za svaki semestar, donosi Odluku o listi izbornih predmeta sa svih studijskih programa na Univerzitetu, od kojih student bira maksimalno dva.

Uslovi upisa

Član 4.

Pravo upisa na studijske programe I ciklusa studija imaju sva lica koja su završila četvorogodišnju srednju školu, a dalji postupak provodi se po procedurama koje, u skladu sa zakonom i Statutom, donosi Nastavno-naučno vijeće Univerziteta, prije raspisivanja konkursa za upis studenata.

Organizacija studija

Član 5.

Univerzitet, odnosno članica Univerziteta organizuju i izvode studij I ciklusa iz oblasti za koje su matični i akreditovani.

Studijski programi realizuju se po studijskim semestrima i godinama.

Studijska godina se organizuje u dva semestra (zimski i ljetni), od kojih svaki ima 15 nastavnih sedmica.

Kalendar organizacije i realizacije nastave u okviru studijske godine, čiji je sastavni dio i Kalendar ispitnih rokova, utvrđuje svake akademske godine na prvoj sjednici Nastavno-naučnog vijeća Univerziteta.

Trajanje studija

Član 6.

Studij I ciklusa traje tri odnosno četiri godine studija, a vrednuje se sa 180, odnosno 240 ECTS bodova.

Član 7.

U okviru nastavnog procesa predviđen je sedmični fond od ukupno 40 sati, pri čemu se maksimalno opterećenje studenta u nastavi utvrđuje nastavnim planom.

Ukupno opterećenje studenta sastoji se od:

- a) nastave (predavanje, auditorne i/ili praktične vježbe, praksa, seminari i dr.),
- b) individualnog rada (seminarski radovi, zadaće, projekti, grafički radovi i dr.),
- c) polaganja kolokvija i ispita,
- d) izrade završnog rada i
- e) ostalih vidova angažovanja studenata.

Organizacija nastavnog procesa

Član 8.

Nastava se izvodi prema utvrđenom rasporedu nastave.

Članica Univerziteta je obavezan objaviti raspored nastave najkasnije sedam dana prije početka semestra, putem oglasne ploče i web stranice članice.

Član 9.

Prisustvo svim vidovima nastave je obavezno za redovne studente i o njemu se vodi evidencija na osnovu koje student, po odslušanom semestru, dobija potpis od predmetnog nastavnika.

Fakulteti su dužni posebno organizovati nastavu za vanredne studente.

DL studenti nisu obavezni prisustvovati predavanjima i vježbama, ali su dužni ispunjavati sve druge obaveze predviđene silabusom.

Član 10.

Studijski program sa silabusima predmeta mora biti objavljen na web stranici članice Univerziteta.

Predmetni nastavnik obavezan je da na prvom času nastave upozna studente sa silabusom predmeta.

Kontinuirana provjera znanja studenata se organizuje u toku izvođenja nastave.

Član 11.

Zadaci predviđeni za individualni rad studenata (seminarski radovi, zadaće, projekti i drugo) moraju biti ravnomjerno raspoređeni u toku semestra.

Ukupni obim obaveza mora biti usklađen sa opterećenjem predviđenim na predmetu i broju ECTS bodova.

Nastavnik je dužan u toku nastave, izrade samostalnih zadataka i pripreme provjere znanja pomagati studentima organizovanjem konsultacija.

Termini konsultacija moraju biti usklađeni sa terminima nastave.

Promjena rasporeda časova u toku nastave može se vršiti u naročito opravdanim slučajevima, uz odobrenje prodekana za nastavu.

Član 12.

Nastava se može organizovati redovno ili vanredno, u klasičnom obliku ili učenjem na daljinu.

Ispiti iz umjetničkih predmeta mogu se održavati i van sjedišta članice Univerziteta ukoliko se radi o javnim predstavama, izložbama ili koncertima.

Dio nastave iz određenih predmeta, praktični rad, stručna praksa i ispiti mogu se organizovati i izvoditi i u drugim institucijama.

Provjera znanja

Član 13.

Znanje studenta provjerava se i ocjenjuje tokom studijske godine putem kolokvija, seminarских radova i dr., a konačna ocjena utvrđuje se na završnom ispitu.

Provjera znanja može obuhvatiti samo gradivo koje je definisano silabusom predmeta.

Ispiti mogu biti teoretski i praktični, a polažu se usmeno, pismeno, pismeno-usmeno ili izvedbom i odbranom zadatog rada.

Ispiti se mogu održavati i korištenjem računara i drugih tehničkih pomagala.

Ispiti i svi oblici provjere znanja su javni.

Kod objave rezultata ispita navodi se broj indexa studenta.

Termini ispita se moraju utvrditi tako da student polaže najviše jedan ispit u istom danu.

Član 14.

Rezultati ocjena ispita objavljuju se u roku od pet dana od dana održavanja ispita, osim u posebno opravdanim slučajevima.

Pri objavljivanju rezultata iz stava 1. ovog člana ne navodi se ime i prezime, već broj indeksa studenta.

Uspjeh studenta na pojedinačnim predmetima ocjenjuje se ocjenama u skladu sa ECTS sistemom prema sljedećoj skali:

Ocjena	Opis ocjene
5 (F, FX)	Ne zadovoljava minimalne kriterije i potrebno je znatno više rada
6 (E)	Zadovoljava minimalne kriterije
7 (D)	Općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima
8 (C)	Prosječan, sa primjetnim greškama
9 (B)	Iznad prosjeka, sa ponekom greškom
10 (A)	Izuzetan uspjeh sa neznatnim greškama

Član 15.

Student ima pravo uvida u ispitnu dokumentaciju.

Student koji smatra da nije dobio zasluženu ocjenu zbog nepravilnosti pri ispitivanju ili ocjenjivanju može u roku od 24 sata nakon saopćenja ocjene podnijeti prigovor na ocjenu.

Prigovor se podnosi dekanu članice Univerziteta u pismenom obliku.

Dekan će imenovati komisiju koju čine predmetni nastavnik i dva nastavnika iz iste ili srodne oblasti.

Predmetni nastavnik ne može biti predsjednik komisije.

Komisija odlučuje o osnovanosti prigovora i donosi konačnu odluku o ocjeni na ispitu u roku od 48 sati od podnošenja prigovora.

U roku iz prethodnog stava komisija može organizovati ponovni ispit ako to smatra potrebnim.

Ukoliko student ne pristupi ponovnom ispitu u vrijeme koje odredi komisija smatra se da je odustao od prigovora.

Član 16.

Student koji želi veću ocjenu od pozitivne ocjene postignute na ispitu, a ne smatra da je bilo nepravilnosti na ispitivanju ili ocjenjivanju, ima pravo od predmetnog nastavnika u roku od 24 sata od saopćenja ocjene zatražiti polaganje ispita u slijedećem predviđenom terminu.

Nastavnik u tom slučaju na prijavi za ispit upisuje zabilješku „student odbio ocjenu“.

Ta ocjena ne smatra se konačnom te se smatra da je student time iskoristio pravo jednog pokušaja polaganja ispita.

Prilikom ponovnog polaganja ispita student može dobiti i manju ocjenu od prethodno odbijene ocjene, uključujući i negativnu ocjenu.

Četvrti put ispit se polaže pred komisijom koju imenuje dekan članice Univerziteta.

Član 17.

Ispiti se polažu u ispitnim rokovima.

Ispitni rokovi su redovni i vanredni.

Redovni ispitni rokovi su:

- a) januarsko-februarski ispitni rok za predmete odslušane u zimskom semestru,
- b) junsko-julski ispitni rok za predmete odslušane u ljetnom semestru.

Redovni ispitni rok ima dva termina, između kojih mora postojati vremenski razmak od minimalno 15 dana. U prvom terminu se polaže završni ispit, a u drugom popravni ispit.

Vanredni ispitni rok je:

- a) septembarski ispitni rok za sve predmete odslušane u toku akademske godine.

Vanredni ispitni rok ima samo jedan ispitni termin. Prije ovog roka se mora organizovati dopunska nastava u trajanju od minimalno sedam dana.

Ukoliko se za tim pokaže potreba Nastavno-naučno vijeće Univerziteta može odobriti dodatni ispitni rok.

Kalendar ispitnih rokova utvrđuje se svake akademske godine na prvoj sjednici Nastavno-naučnog vijeća Univerziteta.

Član 18.

Evaluacija nastavnog procesa se vrši u skladu sa Pravilnikom o studentskoj evaluaciji kvaliteta izvođenja nastave i postupanju po provedenoj evaluaciji.

Sticanje statusa studenta

Član 19.

Status studenta stiče se upisom na odgovarajući studijski program.

Studentu koji ima status vrhunskog sportiste na osnovu propisa iz oblasti sporta može se odobriti savladavanje studijskog programa pod posebnim uslovima, koje utvrđuje Nastavno-naučnog vijeća Univerziteta.

Studentu sa posebnim potrebama može se odobriti savladavanje studijskog programa pod posebnim uslovima, koje utvrđuje Nastavno-naučno vijeće Univerziteta.

Ovjera semestra

Član 20.

Svaki semestar se ovjerava nakon završetka nastave izvođene u tom semestru.

Ovjera semestra obavezna je za redovne studente.

Ovjera semestra se može izvršiti ako je student dobio potpise predmetnih nastavnika u skladu sa čl. 9. ovih Pravila.

Vanredni i studenti na daljinu su dužni ovjeriti akademsku godinu.

Student koji ne ovjeri semestar, odnosno godinu, gubi status studenta.

Upis u narednu godinu studija i obnova studijske godine

Član 21.

Student upisuje narednu godinu studija na osnovu ostvarenog broja ECTS bodova iz prethodne godine studija, utvrđenog zakonom i drugim općim aktima Univerziteta/članice.

Student prijavljuje predmete koje treba slušati i polagati u narednoj akademskoj godini. Izbor predmeta vrši se do opterećenja od 30 ECTS bodova za semestar, odnosno 60 ECTS bodova za godinu, osim u slučajevima u kojima je utvrđeno drugačije.

Student ponovno prijavljuje predmete u narednoj akademskoj godini koje nije položio u prethodnoj godini u skladu sa članom 23. ovih Pravila.

Dozvoljeni broj predmeta iz stava 3. ovog člana je maksimalno tri (3) ili maksimalno 12 ECTS bodova.

Ukoliko student ne ostvari broj ECTS bodova utvrđen zakonom i drugim općim aktima Univerziteta/članice za upis u narednu godinu studija, obnavlja upis u istu godinu studija.

Preduslovni predmeti

Član 22.

Studijskim programom mogu se utvrditi preduslovni nastavni predmeti na kojima student mora ostvariti predviđeni broj bodova, kako bi mogao pristupiti polaganju drugih predmeta utvrđenih studijskim programom.

Preduslovni predmeti su oni predmeti iz kojih student mora ostvariti ECTS bodove prije upisa u narednu studijsku godinu.

Ponovni upis predmeta

Član 23.

Student koji ne ostvari ECTS bodove iz pojedinih nastavnih predmeta, ponovo upisuje te predmete, ako pripadaju grupi obaveznih predmeta, a ako su iz grupe izbornih predmeta, student može ponovno upisati isti nastavni predmet ili odabrati drugi izborni nastavni predmet da bi ostvario potreban broj ECTS bodova.

U slučaju normiranom u stavu 1. ovog člana, student može ponovo slušati nastavu iz nepoloženih nastavnih predmeta. Organizacija ove nastave se reguliše odlukom Nastavno-naučnog vijeća članice.

Mirovanje statusa studenta

Član 24.

Prava i obaveze studenta mogu mirovati najviše jednu akademsku godinu.

Prava i obaveze studenta miruju:

- a) za vrijeme dok je student na porodiljskom odsustvu;
- b) za vrijeme trajanja bolesti zbog koje nije mogao pohađati nastavu i polagati ispite (što se dokazuje mišljenjem nadležne zdravstvene ustanove);
- c) radi obavljanja odobrene stručne prakse u zemlji ili inostranstvu;
- d) iz drugih opravdanih razloga.

Zahtjev za mirovanje prava i obaveza podnosi se prije početka akademske godine.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, zahtjev za mirovanje po osnovu porodiljskog osnova i bolesti može se podnijeti u toku akademske godine.

Rješenje po zahtjevu za mirovanje prava i obaveza studenta donosi dekan članice.

Po prestanku razloga zbog kojih je zatražio mirovanje, student nastavlja studij prema studijskom programu koji je važio u vrijeme nastupa mirovanja statusa.

Promjena studijskog programa

Član 25.

Studentu se može omogućiti prelazak sa jednog studijskog programa na drugi u okviru Univerziteta, kao i sa drugog univerziteta pod uslovima i kriterijima koje odlukom utvrđuje Nastavno-naučno vijeće članice.

Pravo na promjenu studijskog programa može se ostvariti prije početka studijske godine.

Uz zahtjev za promjenu studijskog programa prilažu se: uvjerenje o statusu studenta i uvjerenje o postignutom uspjehu na studijskom programu sa kojeg student prelazi, nastavni plan i program studijskog programa sa kojeg student prelazi.

Student podnosi zahtjev dekanu članice najkasnije do 1. septembra tekuće studijske godine.

O zahtjevu studenta iz stava 1. ovog člana odlučuje dekan rješenjem, u skladu sa odlukom Nastavno-naučnog vijeća članice.

Član 26.

Položeni ispiti na ranije upisanom studijskom programu priznaju se ako predmeti iz kojih su ispiti položeni po svom sadržaju i obimu odgovaraju nastavnom predmetu drugog studijskog programa najmanje 80%.

Priznavanjem ispita priznaje se i ocjena kojom je student ocijenjen, te broj bodova u skladu sa nastavnim planom studijskog programa.

Mobilnost studenata

Član 27.

Student ima pravo u toku studija provesti određeno vrijeme (semestar ili akademsku godinu) na drugoj ustanovi visokog obrazovanja u zemlji ili inostranstvu, u okviru međunarodnih programa za razmjenu studenata, na bazi bilateralnih ugovora između univerziteta i sl.

U skladu sa ugovorom koji student zaključuje sa univerzitetom, priznaje mu se ostvareni broj bodova.

Član 28.

Mobilnost studenata između univerziteta ne podrazumijeva izdavanje diplome univerziteta na kome student boravi, ukoliko ugovorom između univerziteta nije uređeno izdavanje zajedničke diplome.

Član 29.

Uz zahtjev za boravak na drugoj ustanovi visokog obrazovanja prilažu se originalna dokumenta i to:

- a) formular za prijavljivanje studenta za boravak na drugoj visokoškolskoj ustanovi;
- b) ugovor o studiranju na drugoj visokoškolskoj ustanovi;
- c) prepis ocjena;
- d) informativni paket (Informator).

Univerzitet vodi posebnu evidenciju o mobilnosti studenata putem Kancelarije za međunarodnu saradnju.

Završni rad

Član 30.

Studijskim programom prvog ciklusa studija obavezna je izrada i odbrana završnog rada.

Teme završnih radova usvaja Nastavno-naučno vijeće članice na prijedlog predmetnih nastavnika.

Zahtjev za prijavu završnog rada podnosi se na propisanom obrascu.

Student može jednom promijeniti temu završnog rada, a najkasnije u roku od 60 dana od dana odobravanja prve teme.

Dalji postupak izrade i odbrane završnog rada provodi se po proceduri utvrđenoj posebnim pravilnikom.

Izdavanje isprava Diploma i dodatak diplomi

Član 31.

Studentu koji je položio sve ispite predviđene studijskim programom, uspješno odbranio završni rad i ispunio sve ostale obaveze propisane Statutom Univerziteta i ovim Pravilima izdaje se diploma I ciklusa studija i dodatak diplomi.

Dodatkom diplome I ciklusa studija detaljnije se daju informacije o nivou, prirodi, sadržaju, sistemu i pravilima studiranja, te o postignutim rezultatima tokom studija.

Član 32.

Diplomu o završenom I ciklusu studija potpisuju rektor Univerziteta i dekan članice.
Dodatak diplome potpisuju rektor Univerziteta i dekan članice.
Diplome se uručuju na svečanoj promociji.

Druge isprave

Član 33.

Na zahtjev studenta izdaju se i druge isprave o studiju kojima se potvrđuje status studenta, kao i drugi podaci o kojima se vodi službena evidencija.
Studentska služba članice vodi protokol o izdatim ispravama.

Studentska identifikaciona kartica

Član 34.

Univerzitet može izdati studentsku identifikacionu karticu kao dokaz da je određeno lice student Univerziteta, kojom se obezbeđuje:

- a) pristup svim prostorima u kojima se izvode studijski programi i drugi programi;
- b) korištenje biblioteke, računarskih učionica, osim ako nisu predviđena posebna pravila registracije studenta;
- c) pristup sportskim i drugim objektima kojima raspolaže Univerzitet;
- d) korištenje studentske menze i sl.

Prelazne i završne odredbe

Član 35.

Ova Pravila se primjenjuju na studente upisane u prvu godinu studija u akademskoj 2011/12 godini.)

Član 36.

Ova Pravila stupaju na snagu danom donošenja, a primjenjivat će se od akademske 2011/12. godine.

Broj: 100-1-790/11
Mostar, 16. 6. 2011. godine

Predsjednik Savjeta
Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru

Doc. dr. Majudin Muratović